

**Пояснювальна записка до проекту розпорядження
«Про бюджет Старосалтівської селищної
територіальної громади на 2024 рік»**

Фінансовий ресурс бюджету Старосалтівської територіальної громади на 2024 рік сформовано з врахуванням вимог Податкового та Бюджетного кодексів України, основних напрямків бюджетної політики на 2024 рік та інших законодавчих і нормативних актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

В основу розрахунків покладено показники доходів, видатків та обсяги міжбюджетних трансфертів, передбачених проектом Закону України про Державний бюджет на 2024 рік.

Під час визначення обсягу ресурсу бюджету громади на 2024 рік враховано:

- лист Міністерства фінансів України від 16.08.2023 р. № 05110-08-6/22354 «Про особливості складання проектів місцевих бюджетів на 2024 рік»;

У цілому ресурс бюджету громади на 2024 рік обрахований в сумі 64920650 грн. в тому числі за:

- ✓ загальним фондом – 64910150 грн.
- ✓ спеціальним фондом – 10500 грн.

Бюджет є збалансованим за доходами та видатками. Він підготовлений за пропозиціями головних розпорядників коштів. Бюджет 2024 року є реальним до виконання.

Прогнозні показники бюджету на 2024 рік не є остаточними та можуть бути змінені в зв'язку із високою мінливістю соціально-економічних процесів.

Доходи загального фонду

Дохідну частину місцевого бюджету на 2024 рік розраховано з урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, макроекономічних показників економічного та соціального розвитку громади та поточного виконання місцевого бюджету

Податкові надходження

Податок та збір на доходи фізичних осіб(ККД 11010000)

Основним джерелом власних надходжень загального фонду селищного бюджету територіальної громади є податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого становить 41,0% від обсягу власних доходів загального фонду селищного бюджету на 2024 рік.

- Прогнозні показники податку на 2024 рік розраховані згідно очікуваних надходжень податку та середньої заробітної плати штатних працівників, ставки податку, а також з урахуванням структурних змін.

Податок розраховано в сумі 10620050 грн.

У складі податку на доходи фізичних осіб враховано:

- **податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку у вигляді заробітної плати (ККД 11010100) – 9100050 грн.**, розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки.

Показники податку на 2024 рік розраховані згідно очікуваних фактичних надходжень податку та середньої заробітної плати штатних працівників, ставки податку, а також з урахуванням структурних змін

Основні чинники, що позитивно вплинуть на надходження податку на доходи фізичних осіб:

- застосування єдиної ставки (18 %) оподаткування доходів фізичних осіб;
 - **податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку, інших ніж заробітна плата (ККД 11010400) - 1500000 грн.** По даному податку планується надходження розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки.

- **податок на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування (ККД 11010500) – 20000 грн.**, що надходження по даному виду податку не носять постійного характеру, а залежать від отримання доходів у вигляді об'єктів спадщини, дарування та інших.

Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів (ККД 13000000)

У складі плати враховано:

- **рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (ККД 13010000).** Обсяг надходжень рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів розраховано виходячи із динаміки очікуваних надходжень та надходжень за попередні роки, планується в сумі **2720000 грн.**, в тому числі:

- **рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування (ККД 13010100) - 220000 грн.**, в порівнянні з очікуваними надходженнями за 2023 рік. Платником збору є ДП «Вовчанський лісгосп». Об'єктом оподаткування є деревина, заготовлена в порядку рубок під час поліпшення та оздоровлення лісів, заготівля кори, соків та інше. Відповідно до внесених змін до ст.64 Бюджетного кодексу України з 01.01.2019 року 37% рентної плати надходить до бюджету територіальної громади;

- **рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів (крім рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів в частині деревини, заготовленої в порядку рубок головного користування)(ККД 13010200)- 2500000 грн.**, заплановано на рівні очікуваних надходжень 2023 року. Платниками збору є ДП «Вовчанський лісгосп». Об'єктом оподаткування є деревина, та другорядні лісові матеріали, побічні лісові користування. Ставки збору застосовуються згідно статті 331 Податкового кодексу (зі змінами).

- **рентна плата за користування надрами (ККД 13030000).**

Обсяг надходжень рентної плати за користування надрами розраховується відповідно динаміки надходжень за попередні роки, очікуваних надходжень за 2023 рік та планується в сумі 2000грн., в тому числі:

- рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (ККД 13030100) - 2000 грн., заплановано на рівні очікуваних надходжень 2023 року. Платниками рентної плати є підприємства, які знаходяться на території територіальної громади та мають артезіанські свердловини. Об'єктом оподаткування є підземні води. Відповідно до ст.64 Бюджетного кодексу України з 01.01.2019 року 5% частки рентної плати належать до бюджету територіальної громади;

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (ККД 13040100) - 1200 грн., заплановано на рівні очікуваних надходжень 2023 року.

Внутрішні податки на товари та послуги (ККД 14000000)

Показники розраховано на 2024 рік у сумі 1660000 грн. У складі внутрішніх податків і зборів враховано:

- акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) пальне (ККД 14021900).

Завдяки прийнятій правці до Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» та Постанови КМУ від 27 вересня 2022 року № 1059 у 2024 році залишається частка зарахування до місцевих бюджетів 0,000405685% акцизного податку на пальне. Показник даного виду податку обрахований в сумі **40000 грн.**, в порівнянні з очікуваними надходженнями за 2023 рік.

- акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) пальне (ККД 14031900) розраховано в сумі **120000 грн.**, в порівнянні з очікуваними надходженнями за 2023 рік.

- акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (ККД 14040000) заплановано на рівні очікуваних надходжень 2023 року в сумі **1500000 грн.** Найбільшим платником податку є «ПОСАД», а також приватні підприємства, що займаються торгівлею тютюнових та алкогольних виробів.

в тому числі:

– по ККД 14040100 «Акцизний податок з реалізації виробниками та/або імпортерами, у тому числі в роздрібній торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, що оподатковується згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України» з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки в сумі 1000000 грн.;

- по ККД 14040200 «Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів (крім тих, що оподатковуються згідно з підпунктом 213.1.14 пункту 213.1 статті 213 Податкового кодексу України) розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки в сумі 500000 грн.;

Місцеві податки і збори(ККД 18000000)

Планування надходжень місцевих податків і зборів на 2024 рік враховано рішення селищної ради «Про встановлення місцевих податків і зборів на території Старосалтівської селищної територіальної громади» та визначено у загальній сумі **10817400** грн., що становить 41,7% від обсягу власних надходжень загального фонду селищного бюджету.

У складі податків та зборів враховано:

Податок на майно(ККД 18010000) складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортного податку та плати за землю і планується у загальній сумі – **5032000** грн., з них:

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки визначено у сумі – **930500** грн., з них:

- **житлова нерухомість - 28000** грн.

в тому числі:

- юридичні особи – 25000 грн.;
- фізичні особи – 3000 грн.;
- **нежитлова нерухомість – 902500** грн.

в тому числі:

- фізичні особи – 2500 грн.;
- юридичні особи – 900000 грн.

Розрахунок суми податку на 2024 рік проведено у розрізі об'єктів житлової та комерційної нерухомості, юридичних та фізичних осіб з урахуванням площі об'єктів та росту мінімальної заробітної плати. В порівнянні з очікуваними надходженнями за 2023 рік планується з очікуваних надходжень розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки

Плата за землю планується у загальній сумі **4101500** грн.

Розрахунок здійснено у розрізі юридичних та фізичних осіб за видами земельного податку та орендної плати, зокрема:

- **земельний податок** – 1636500 грн., що сплачується:

- юридичними особами – 1600000 грн.;
- фізичними особами – 36500 грн.;

- **орендна плата** – 2465000 грн., що сплачується:

- юридичними особами – 2115000 грн.;
- фізичними особами – 350000 грн.

При визначенні плати за землю враховано наступне:

- площі земельних ділянок, що оподатковуються та нараховані суми на 2024 рік;
- переглядом укладених угод за оренду землі та розміри орендної плати;
- проведення інвентаризації земельних ділянок, наданих у користування та оренду;
- динаміку надходжень у попередніх роках.

Порівняно з очікуваними надходженнями 2023 року сума даного виду податку планується на рівні очікуваних надходжень.

Єдиний податок

Враховуючи динаміку фактичних надходжень попередніх років, надходження єдиного податку на 2024 рік визначено в сумі **5785400 грн.**, планується на рівні очікуваних надходжень. Розрахунок проведено у розрізі юридичних та фізичних осіб, зокрема:

- юридичні особи – 6700 грн.;
- фізичні особи – 1670000 грн.;
- єдиний податок з с/г товаровиробників - 4108700 грн.

Неподаткові надходження

Доходи від власності та підприємницької діяльності (ККД 21000000)

Доходи даного виду надходжень плануються у загальній сумі - **10000 грн.**, дані надходження не мають постійного характеру, тому обраховані, відповідно до динаміки надходжень за попередні роки .

Окремо по видах:

- **адміністративні штрафи та інші санкції (ККД 21081100)** на 2024 рік плануються в сумі **5000 грн.**;

- **адміністративні штрафи (ККД 21081500)** на 2024 рік плануються в сумі **5000 грн.**

Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності(ККД 22000000)

Плануються у загальній сумі **104500 грн.**, що становить 0,3% обсягу власних надходжень загального фонду.

У складі зборів враховано:

- **плата за надання інших адміністративних послуг(ККД 22012500);**
- **адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на майно та їх обтяжень (ККД 22012600).**

При плануванні даного виду податку було проаналізовано джерела надходжень по таких видах та визначено в сумі **104500 грн.**, сума даного виду надходжень планується на рівні очікуваних надходжень.

Державне мито(ККД 22090000)

Показник надходжень державного мита до селищного бюджету територіальної громади розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки та визначено в сумі **500 грн.**, виходячи з очікуваних надходжень 2023 року;

зокрема по видах:

- **державне мито, не віднесене до інших категорій (ККД 22090200) -500 грн.**

Спеціальний фонд

Обсяг доходів спеціального фонду (без трансфертів) визначений в загальній сумі **10500 грн.**, в тому числі за джерелами надходжень:

Податкові надходження

Інші податки та збори(ККД 19000000)

У складі інших податків і зборів спеціального фонду селищного бюджету враховано:

- екологічний податок(19010000)

Порядок нарахування екологічного податку визначено розділом УІІ Податкового кодексу України. Надходження визначено у загальній сумі **10500 грн.**, у тому числі:

- Екологічний податок, який справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення (за винятком викидів в атмосферне повітря двоокису вуглецю) ККД 19010100 - 8250 грн.

Заплановано в сумі 8250 грн., виходячи з очікуваних надходжень розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки.

- Надходження від скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти ККД 19010200- 200 грн., з очікуваних надходжень розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки.

- Надходження від розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, крім розміщення окремих відходів як вторинної сировини ККД 19010300 - 2050 грн., з очікуваних надходжень розраховано з урахуванням динаміки надходжень за попередні роки.

Розрахунок здійснено у розмірі 25% від контингенту. Платником збору є КП «Салтів водоканал», який розміщу тверді побутові відходи на сміттєзвалищах.

Трансферти

Для забезпечення горизонтального вирівнювання податкоспроможності селищного бюджету з Державного бюджету передається базова дотація відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» в сумі – **6519100 грн.**, а також освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам в сумі **19415600 грн.**, додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації в сумі **13040300 грн.**

Видатки бюджету громади

Розрахунки обсягів видаткової частини бюджету Старосалтівської селищної територіальної громади на 2024 рік здійснено з врахуванням положень Конституції України, Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік», Концепції інтегрованого розвитку та з урахуванням бюджетних запитів, наданих головними розпорядниками коштів бюджету громади.

З метою мінімізації ризиків для розрахунку показників бюджету Старосалтівської селищної територіальної громади на 2024 рік використовувався помірно-консервативний сценарій макроекономічного прогнозу, що впливає на

видаткову частину бюджету, розмірів державних соціальних стандартів, прийнятих рішень щодо надання трансфертів та укладених договорів тощо.

Основним напрямом спрямування коштів бюджету Старосалтівської селищної територіальної громади є забезпечення її розвитку в межах ресурсних можливостей бюджету, у тому числі спрямування коштів на заходи відповідно до їх пріоритетності та актуальності, а також з урахуванням ефективності їх використання.

Враховання головними розпорядниками під час розрахунку показників та формування характеристик бюджетних програм, набуває особливої актуальності в умовах війни та за обмежених ресурсів бюджету, коли вкрай важливо враховувати становище, потреби та інтереси різних вікових, статевих та соціальних груп населення та оперативну реагувати на нові виклики.

Загальний обсяг видатків бюджету Старосалтівської селищної територіальної громади на 2024 рік прогнозується в обсязі **71395650 грн.**, в тому числі

- ✓ за загальним фондом – **71385150 грн.**
- ✓ за спеціальним фондом – **10500 грн.**

Під час складання видаткової частини проекту місцевого бюджету на 2024 рік на було враховано потребу в коштах на оплату праці працівників бюджетних установ відповідно до умов оплати праці та розміру мінімальної заробітної плати і на проведення розрахунків за електричну й теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ і послуг зв'язку, які споживають бюджетні установи.

Соціальні стандарти:

– *прогнозний розмір мінімальної заробітної плати:*

з 01 січня 2024 року – 7 100 грн, з 01 липня 2024 року – 8 000 грн;

– *прогнозний посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:*

з 01 січня 2024 року – 3 195 грн, з 01 липня 2024 року – 3 600 грн.

На проведення розрахунків за спожиті бюджетними установами енергоносії та комунальні послуги передбачено обсяг бюджетних асигнувань загального фонду бюджету у сумі 8096900 грн., який визначений на підставі діючих тарифів та прогнозних коефіцієнтів на енергоресурси на наступний рік.

При цьому, головним залишається збереження основних пріоритетів бюджетної політики та дотримання принципів Бюджетного кодексу України, зокрема, в частині затвердження збалансованого бездефіцитного бюджету та дотримання вимог пункту 4 статті 77 в частині забезпечення у повному обсязі видатків на заробітну плату з нарахуваннями в частинні обов'язкових виплат та оплату енергоносіїв та послуг зв'язку.

Старосалтівська селищна військова адміністрація

Військова адміністрація здійснюється тоді, коли місцеве самоврядування неспроможне виконувати покладені на нього завдання, органи не можуть виконувати своїх функцій.

Для виконання цілей головного розпорядника коштів, заплановані граничні показники видатків на 2024 рік в загальній сумі **2508250 грн.** або 3.5 % до загальної суми видатків, з них загальний фонд – 2508250 грн.

Старосалтівська селищна рада

Головним розпорядником пріоритетним завданням є забезпечення створення та підтримки сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації, захисту її прав, надання населенню місцевим самоврядуванням, утвореними установами та організаціями високоякісних і доступних адміністративних, соціальних та інших послуг, створення належних матеріальних, фінансових та організаційних умов для забезпечення здійснення власних і делегованих повноважень.

Для виконання цілей головного розпорядника коштів, заплановані граничні показники видатків на 2024 рік в загальній сумі **22429050 грн.** або 31.4 % до загальної суми видатків, з них загальний фонд – 22418550 грн., спеціальний фонд – 10500,00 грн.

Відділ освіти, молоді та спорту Старосалтівської селищної ради

Пріоритетним завданням головного розпорядника коштів є створення нового освітнього середовища через оновлення системи дошкільної, загальної середньої освіти Старосалтівської територіальної громади відповідно до потреб та запитів мешканців щодо доступної і якісної освіти, яка забезпечує повноцінний розвиток кожної дитини громади і її успішну інтеграцію в українське суспільство. Основні напрямки розвитку освіти громади базуються на основі Концепції Нової української школи, забезпечення належного функціонування загальноосвітніх та дошкільних закладів освіти.

Обсяги асигнувань по Відділу освіти, молоді та спорту на 2024 рік прогноуються в загальній сумі **33104350 грн.**, або 51,0% до загального обсягу видатків, з них загальний фонд – 33104350 грн, в тому числі:

- на утримання відділу освіти, молоді та спорту в сумі 2490000 грн;
- на утримання дошкільних навчальних закладів у сумі 5063450 грн;
- на забезпечення закладів загальної середньої освіти в сумі 25550900 грн.

Відділ соціального захисту населення Старосалтівської селищної ради

Пріоритетним завданням головного розпорядника коштів у сфері соціального захисту є забезпечення надання пільг окремим категоріям населення згідно діючого законодавства, державних гарантій соціального захисту громадян.

Для виконання цілей Відділу соціального захисту населення, заплановані граничні показники видатків в загальній сумі на 2024 рік в сумі **2030950 грн.** або 2,8 % до загальної суми видатків, в тому числі за рахунок загального фонду – 2030950 грн.

На виконання заходів програми соціальний захист та соціальне забезпечення населення передбачені асигнування:

- надання пільг окремим категоріям громадян з оплати послуг зв'язку на 2024 рік заплановано 8000,00 грн;
- надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам на 2024 рік прогнозовано 250000,00 грн;
- інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення заплановано на 2024 рік 500000,00 грн.

Сектор культури і туризму Старосалтівської селищної ради

Пріоритетним завданням головного розпорядника коштів у сфері культури і туризму є створення умов для творчого розвитку особистості, підвищення культурного рівня жителів громади, забезпечення прав громадян на здобуття початкової музичної освіти.

Сектору культури і туризму на утримання підвідомчих закладів та проведення відповідних заходів на 2024 рік заплановані видатки на загальну суму **3264450 грн.** або 4,6% до загального обсягу видатків, в тому числі загальний фонд – 3264450 грн., в тому числі:

- на утримання сектору культури і туризму в сумі 718950 грн;
- на утримання мистецької школи у сумі 371000 грн;
- на забезпечення діяльності бібліотек в сумі 724400 грн;
- на забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів в сумі 1450100 грн.

Фінансовий відділ Старосалтівської селищної ради

Пріоритетним завданням Фінансового відділу у сфері фінансів є виконання дохідної частини бюджету територіальної громади та забезпечення витрат на утримання розпорядників коштів громади, та на відновлення громади.

Обсяги асигнувань по головному розпоряднику коштів на 2024 рік заплановано в сумі **1033600 грн.**, або 2,3% до загального обсягу видатків, з них загальний фонд – 1033600 грн.

Резервний фонд бюджету громади на 2024 рік запланований в сумі по 100000 гривень.

Бюджет розвитку

Капітальні видатки бюджету розвитку не планувалися в селищному бюджету в зв'язку з відсутністю джерел фінансування.

При наявності вільного залишку станом на початок року 01.01.2024 та перевиконання власних доходів загального фонду, розпис видатків бюджету буде уточнювати відповідно до потреби та бюджетного законодавства.

Начальник фінансового відділу

Валентина Струк

